

به نام خدا

ملاحظات خیر بد

حمیدرضا نمازی

عضو هیات علمی گروه اخلاق پزشکی دانشگاه علوم
پزشکی تهران

اصل گرایی در اخلاق

- .. نظریه ، اصل ، اصول مشتق ، کد ، حکم
- .. نظم رفتاری
- .. خطر کلیشه ها و رهزنی زبانی

خاص گرایي در اخلاق

- .. تقويت شهود اخلاقي
- .. زمينه نگري
- .. نماد گرايي (نماد و نشانه)
- .. ورز اخلاقي
- .. خطر نسبي گرايي و تصميم سازي هاي دلخواهي

اصول اخلاق راس

- .. بهبود نفس
- .. سودرسانی
- .. نازیانمندی
- .. عدالت
- .. گذشته نگر:
- .. قدردانی
- .. جبران خطای پزشکی
- .. صداقت

اصول اخلاق پزشکی

.. احترام به اتونومی

.. سودرسانی

.. نازیانمندی

.. عدالت

.. جامعیت ارتباطی و جامعیت زمانی

.. مساله تعارض

مسأله تعارض

.. نگاه نخستین

- دو راه های اخلاقی

- حساسیت زبانی

- حساسیت فرهنگی

.. وزن دهی

.. دین اخلاقی

احترام به اتونومی

- relationship and communication
- تمایز بین نسبت مندی و ارتباط
- اتونومی به مثابه اقتدار
- اتونومی به مثابه دلبخواه
- اتونومی به مثابه القا و تحکم
- کرامت انسانی

سو درسانی و نازیانندی

تعریف سود ..

لزوم لحاظ همزمان این دو اصل ..

Double Effect Mechanism ..

Paradoxical intention ..

Placebo/Nocebo effect /response ..

عدالت

- وصف یا جمع افعال نیکو
- عدالت انفسی
- عدالت در تخصیص منابع
- عدالت استحقاقی، عدالت توزیعی، عدالت به مثابه انصاف

خبر بد و مساله تعارض

- تعارض صداقت با سودرسانی ، ضرر رساندن، بهبود خود ،
سیاس، جبران، اتونومی و حتی عدالت
- دروغگویی به بیمار

ادله موافقان گفتن خبر بد

- .. اعتماد
- .. کرامت انسانی
- .. حساب و کتاب
- .. انسان، دشواری وظیفه
- .. تصمیم گیری و اتونومی
- .. نقد فرهنگ عمومی

ادله مخالفان گفتن خبر بد

- .. تشویش و ناامیدی
- .. حفظ روحیه بیمار
- .. وجود حمایت خانوائگی
- .. خطر آسیب حاد جسمی یا روانی
- .. زمینه فرهنگی/ پیروی از فرهنگ عمومی

نحوه اعلام خبر بد

.. حقیقت گویی به مثابه فرآیند نه فرآورده

.. خطای « گفته شدن خبر بد »

عود بیماری، شکست درمان در مقابل پیشرفت مشکل، متاستاز، عوارض جانبی برگشت ناپذیر، نتایج مثبت آزمون‌های ژنتیکی و خطر بستری شدن در نبود گزینه‌های درمانی دیگر

.. خبر بد فقط مربوط به سرطان نیست

.. متولی گفتن خبر بد

پروتکل SPIKES

SPIKES

-
- .. Setting
 - .. Perception
 - .. Invitation
 - .. Knowledge
 - .. Emotion
 - .. Strategy

Setting

1. خصوصی و صمیمی کردن فضا
2. کمک گرفتن از نزدیکترین فرد (تعارض با اتونومی؟)
3. نشستن
4. حواس جمعی به بیمار
5. مدیریت گفتگو و رفع مزاحمت های احتمالی حین گفتن خبر بد
6. مناسب بودن لحن و شیوه گفتگو (مهارت سکوت، درنگ)
7. ساختن اتاق بازجویی ممنوع

Perception

1. پرسش های مناسب همچون : برداشت شما (نه تو) از روند درمان چیست؟ / چرا آزمایشات درخواست شده است؟/ از بیماری اش چه می دانند؟
2. خوب گوش کردن

Invitation

1. تشخیص خواست بیمار با پرسشی همچون چقدر می خواهید از بیماری تان بدانید؟
2. نگران کردن بیمار بر حسب پیش بینی شخصی ممنوع

KNOWLEDGE

1. متاسفم که خبرهای خیلی خوبی / جالبی برایتان ندارم...
2. پرهیز از واژگان فنی و مغلط
3. لزومی ندارد به خاطر جدی گرفتن درمان از سوی بیمار او را بترسانیم
4. به تدریج/ قطره چکانی : زجرکش کردن ممنوع
5. پرهیز از امید واهی
6. در ناامیدی درمان ، امید به تسکین است.

KNOWLEDGE

این جملات را به کار ببریم:

1. کار بیشتری از ما ساخته نیست

2. فلان درصد احتمال بهبود است

3. اگر درمان نکنی می میری

4. این مشکل شماس است

Empathy

- .1 اصلی ترین تسکین دهنده همدلی است
- .2 تفاوت همدلی و شفقت و همدردی و دلسوزی
- .3 پرسش از بیمار برای ابراز احساساتش : به چه فکر می کنی؟
- .4 Compassion fatigue

Empathy

- .. Staying out of judgment
- .. Perceptive Taking
- .. Recognizing emotions in others
- .. Same Level
- .. Distance (Psychic distance)

Enemies of empathy

1. Difference
2. Blunt emotional
3. Weak Imagination

هشت وجهی همدلی

۱ - ۱	۰ - ۰
۱ - ۰	۰ - ۱
۱ - ۰ - ۱	۰ - ۱ - ۰
۱ - ۰ - ۰	۰ - ۱ - ۱

تکنیک قاعده طلایی

- .. خود را جای دیگران گذاشتن (احسان)
- .. دیگران را جای خود گذاشتن (تواضع)
- .. از چشم پرنده نگریستن (انصاف)

بخت اخلاقی

تخیل اخلاقی

Strategy

1. چرا من؟
2. پرسش « اگر ابهامی دارید پرسید »
3. تعیین وقت ملاقات بعدی
4. جامع نگری / پزشکی روایی
5. اطمینان دان به بیمار برای دریافت بهترین درمان و هدایت بهترین مراقبت ممکن.
6. تضمین تداوم درمان و رها نشدن بیمار
7. مدیریت خرده معلومات/ اینترنت گردی/ Doctor Shopping

Strategy

Overdiagnosis ..

.. اتوبیوگرافی

.. اختلالات خلقی

.. نقش نامتعیین ها

.. در معرض روایت دیگران قرار گرفتن